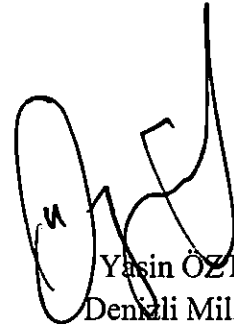

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

“Artvin ili Murgul ilçesinde yürütülen madencilik faaliyetlerinin doğaya verdiği zararın bilimsel veriler ışığında tespit edilmesi; tüm sürecin geçmişten bugüne kapsamlı biçimde incelenmesi; verilen taahhütlerin yerine getirilip getirilmediğinin ortaya konulması; ÇED ve ruhsatlandırma prosedürlerinin mevzuata uygunluğunun değerlendirilmesi; atık barajları ile “Siyanürlü Liç” yönteminin oluşturduğu risklerin bilimsel olarak analiz edilmesi; ilgili kamu kurumlarının sorumluluklarının belirlenmesi ve benzer vakaların yeniden yaşanmaması için gerekli yasal ve idari düzenleme önerilerinin hazırlanması” amacıyla, Anayasa’nın 98’inci maddesi ile Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması Komisyonu kurulmasını arz ederiz.

Arz ve teklif ederiz. (08/12/2025)

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

GEREKÇE

Artvin'in Murgul ilçesinde yaklaşık on yıldır süren siyanürlü madencilik tartışmaları, artık münferit bir çevre sorunu olmaktan çıkmış; hukuk, idare, işçi sağlığı, çevre güvenliği ve kamu yararı boyutlarıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin doğrudan incelemesini zorunlu kılan Ulusal bir mesele hâline gelmiştir.

2014'ten başlayıp 2020–2021 süreciyle derinleşen ve 2025 yılında yeniden alevlenen gelişmeler, yalnızca bir şirketin yatırım tercihinden ibaret değildir; Devletin verdiği sözlerin tutulup tutulmadığını, denetim mekanizmalarının işleyip işlemediğini, Vatandaşın yaşam hakkının ekonomik çıkarlar karşısında nasıl konumlandırıldığını sorgulatan kapsamlı bir tablo ortaya koymaktadır.

2014 yılında bölgede “Siyanürlü Liç Tesisine” yönelik hazırlıklar, ÇED süreci tamamlanmadan fiili kazıların başlatılmasıyla birlikte hem ilçede yaşayan Vatandaşlarımızın hem de yüzlerce işçinin ortak tepkisine yol açmıştır.

Vatandaşlarımızın örgütlü mücadelesi ve işçilerin üretimi durduracak ölçüde tavır alması sonucunda, işletmeci şirket yazılı bir beyanla Murgul sınırları içinde altın ve gümüş üretiminde siyanür kullanmayacağını resmen duyurmak zorunda kalmıştır. Bu beyan, ilgili kamu makamlarının da bilgisine sunulmuş, dolayısıyla yalnızca şirket ile yöre halkı arasında değil, kamu otoritelerinin de tanıklık ettiği bir taahhüt niteliği kazanmıştır.

Aradan geçen yıllarda bu sözün fiilen yok sayıldığı görülmektedir.

2020 yılı sonlarında siyanürlü ayrıştırma tesisine ilişkin iddialar yeniden gündeme gelmiş; binlerce imza toplanmış, belediye başkanına sunulmuş, buna rağmen yerel idarenin Toplum İradesini bağlayıcı görmeyen ve şirket lehine “ikna turları”na göz kırpan bir tutum benimsediği iddia edilmiştir.

2025 yılına gelindiğinde ise aynı şirket tarafından bu kez siyanür içeren “Tank Liç” yöntemi ile altın-gümüş ayrıştırmasını içeren yeni bir proje için ÇED başvurusu yapıldığı, ilgili dosyanın kabul edilerek süreçlerin başlatıldığı görülmektedir.

Proje kapsamında yıllık 750.000 ton kapasiteye ulaşacak bir tesis öngörülmekte, toplamda milyonlarca ton atığın Damar ve Mazothane'deki depolama alanlarında biriktirilmesi planlanmaktadır.

Bu atık hacmi, Murgul'un dik yamaçlı, yağışlı, heyelan riski yüksek coğrafyasıyla birleştiğinde yalnızca Murgul için değil, bütün bir havza için potansiyel bir felakete işaret etmektedir.

Geçmişte Akarşen bölgesindeki yeraltı çalışmalarının gerektiği gibi kapatılmaması sonucu meydana gelen kaymalar ve Lebiskur Barajı'ndan uzun süredir sızan kimyasallar, bu risklerin teorik bir endişeden ibaret olmadığını; somut ve tekrar eden bir gerçeklik olduğunu göstermektedir.

Nitekim Lebiskur'da yıllardır gözlenen sızıntılar, asit maden drenajı ve ağır metal kirliliği ihtimalini gündeme getirmiş; uzmanlar, bu tip kirliliklerin kanserden kalıtsal hastalıklara kadar uzanan ağır sonuçlar doğurabileceği konusunda uyarmıştır.

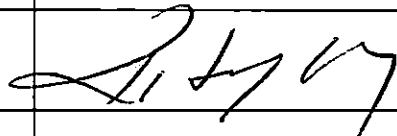
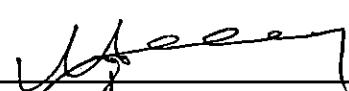
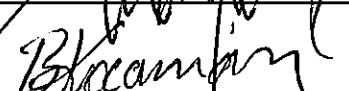
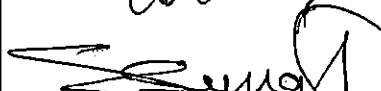
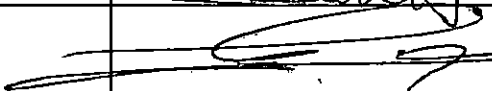
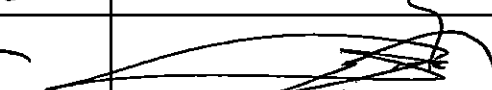
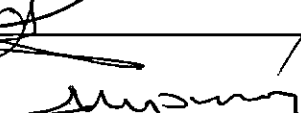
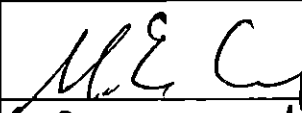
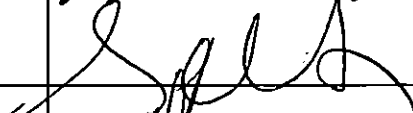
Mevcut tesislerinde dahi tam anlamıyla güvenli işletmecilik pratiği ortaya koyamayan bir şirketin, siyanür gibi yüksek riskli bir kimyasalı güvenle yönetebileceği iddiası hem bilimsel veriler hem de sahadaki tecrübelerle çelişmektedir.

Sonuç olarak; Murgul'da siyanürlü altın üretimi etrafında şekillenen bu süreç, yalnızca bir çevre davası değil, aynı zamanda Hukuk Devleti, idari şeffaflık, siyasal etik ve toplumsal adalet sınavıdır.

İYİ PARTİ olarak talebimiz; TBMM'nin çatısı altında kurulacak bir Meclis Araştırma Komisyonu ile Murgul'daki tüm bu süreçlerin geçmişten bugüne ayrıntılı biçimde incelenmesi, verilen sözlerin akıbetinin ortaya konulması, ÇED ve ruhsatlandırma prosedürlerinin mevzuata uygunluğu, atık barajları ve "Siyanürlü Liç" risklerinin bilimsel olarak değerlendirilmesi, kamu kurumlarının sorumluluklarının tespiti ve benzer vakaların tekrarını önleyecek yasal-idari düzenleme önerilerinin hazırlanmasıdır.

Meclis'in, Milletin gözünün içine baka baka yaşanan bu ağır risk tablosuna kayıtsız kalması düşünülemez. Murgul'da yürütülen mücadele, sadece bir ilçenin değil; suyu, toprağı ve yaşam hakkı için endişe duyan tüm Türkiye'nin vicdanını temsil etmektedir.

Bu vicdana karşı sorumluluğumuzun gereği olarak, Meclis Araştırma Komisyonu'nun ivedilikle kurulması hem bugüne hem de yarına karşı borcumuzdur.

	İSİM SOYİSİM	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
1	Ridvan Alt	ÇANAKKALE	
2	Ayruce TÜRKER TAŞ	ADANA	
3	UBUR POIRAZ	ANTALYA	
4	Ersin BEYAZ	İstanbul	
5	Mehmet Akşın	Edirne	
6	Lutfullah Koyak	Yozgat	
7	Burhanettin Kocamaz	Mersin	
8	Yunus Aytekin	T Trabzon	
9	Yüksel Arslan	Ankara	
10	Ömer Karabacak	Aydın	
11	Genel Sunat	Manisa	
12	Selçuk Türkaylı	Bursa	
13	Sehan Tozcu	Tekirdağ	
14	İlhan Tokkan	Karabük	
15	Hüsnü KIRKPINAR	İzmir	
16	Mutlu Ercan	Uşak	
17	Ehmet Ulu	İzmir	
18	Hasan TOKTAŞ	Bursa	
19	Turan Yaldir	Aksaray	
20			